

คำวินิจฉัยของ นายศักดิ์ เตชาชาญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๗/๒๕๕๕

วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งคำโต้แย้งของจำเลยในคดีหมายเลขดำที่ ๑๒๗๑๓/๒๕๕๒ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ด้วยศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งคำโต้แย้งของจำเลย (บริษัท กรีไทย จำกัด กับพวก) ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๑๒๗๑๓/๒๕๕๒ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๓๐ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗ วรรคสอง หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องสรุปได้ว่า บริษัทเงินทุน สินอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ฟ้องบริษัท กรีไทย จำกัด กับพวก ซึ่งเป็นผู้ร้องเป็นจำเลยต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ขอให้บังคับจำเลยกับพวกร่วมกันชำระเงินตามตัวสัญญาใช้เงิน และสัญญาค้ำประกัน จำนวน ๔๕,๓๓๑,๕๐๖.๘๕ บาท พร้อมทั้งดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๒๑ ต่อปี ของต้นเงิน ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท นับตั้งแต่วันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จให้โจทก์ ตามคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๑๒๗๑๓/๒๕๕๒ ของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ผู้ร้องซึ่งเป็นจำเลยในคดีดังกล่าวให้การปฏิเสธว่าไม่ต้องรับผิดชอบ ทั้งอ้างว่า พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๓๐ ที่บัญญัติให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจกำหนดอัตราดอกเบี้ยและข้อปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยหรือส่วนลดที่บริษัทเงินทุนเรียกเก็บได้จากผู้กู้ยืมเงิน โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเท่านั้น มิได้บัญญัติให้ธนาคารแห่งประเทศไทยต้องขอความเห็นจากองค์การอิสระซึ่งประกอบด้วยตัวแทนของผู้บริโภคก่อน จึงเป็นการไม่ชอบและขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญ รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๐

พิจารณาแล้ว มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๓๐ ซึ่งบัญญัติให้อำนาจธนาคารแห่งประเทศไทย กำหนดอัตราดอกเบี้ยและข้อปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยหรือส่วนลดที่บริษัทเงินทุนอาจเรียกเก็บได้จากผู้กู้ยืมเงิน โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเท่านั้น ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗

วรรคสอง หรือไม่ นั้น เห็นว่ารัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ บัญญัติว่า “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้” และมาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยมาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย”

มาตรา ๕๗ บัญญัติว่า “สิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องบัญญัติให้องค์การอิสระซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภคทำหน้าที่ให้ความเห็นในการตรากฎหมาย กฎ และข้อบังคับ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค”

ส่วนมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง (๒) และวรรคสาม สรุปว่า ธนาคารแห่งประเทศไทย ด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีอำนาจกำหนดอัตราดอกเบี้ยหรือส่วนลดที่บริษัทเงินทุนอาจเรียกเก็บได้ ซึ่งการกำหนดจะกำหนดตามประเภทธุรกิจเงินทุนหรือตามประเภทการกู้ยืมเงินหรือรับเงินจากประชาชนหรือตามประเภทกิจการที่บริษัทอาจจ่ายหรืออาจเรียกหรือจะกำหนดวิธีคำนวณและระยะเวลาการจ่ายหรือระยะเวลาเรียกเก็บได้

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า บทบัญญัติมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ นั้น เป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดให้บริษัทเงินทุนปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องดอกเบี้ยหรือส่วนลดที่บริษัทเงินทุนอาจเรียกเก็บได้ รวมทั้งเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องเท่านั้น หาได้บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการคุ้มครองสิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคไม่

ส่วนมาตรา ๕๗ แห่งรัฐธรรมนูญ เป็นบทบัญญัติวางเป็นหลักทั่วไปในเรื่องการคุ้มครองสิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภค แต่การคุ้มครองจะมีหลักเกณฑ์และวิธีการอย่างไร ให้เป็นไปตามกฎหมายบัญญัติ กล่าวคือ กฎหมายนั้นต้องบัญญัติให้มืองค์การอิสระประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภคทำหน้าที่ให้ความเห็นในการตรากฎหมาย กฎ และข้อบังคับ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคด้วย ทั้งนี้ ตามที่บัญญัติไว้ในวรรคสองของมาตราดังกล่าว ดังนั้น เมื่อบทบัญญัติมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มีใช้บทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการคุ้มครองสิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภค ดังข้อวินิจฉัยข้างต้น บทบัญญัติ

ดังกล่าวจึงหาข้อต่อสู้รัฐธรรมนูญไม่เทียบเคียงกับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๗/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๓๐ ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗ วรรคสอง

นายศักดิ์ เตชาชาญ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ